

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of דף ח of מסכת עבודה זרה. Some of the topics we will learn about include.

ואלו אידיהן של עובדי כוכבים קלנדא וסטרנורא וקרטיסים
The holidays of the Romans, in which a Jew is forbidden to have dealings with עכו"ם, idol worshipers.

The Roman holidays of קלנדא וסטרנורא originated from the times of אדם הראשון.

וכל העיירות הסמוכות לה משתעבדות לה
There is a Machlokes whether the prohibition not to deal with the Roman's during their holidays applies also in the nearby cities that are subordinate to Rome.

עכו"ם שעשה בו משתה לבנו
אין אסור אלא אותו היום ואותו האיש
If an idol worshiper made a wedding meal for his son, a Jew may not have dealings with him on that day.

A

ואלו אידיהן של עובדי כוכבים קלנדא וסטרנורא וקרטיסים

The Roman holidays of קלנדא וסטרנורא originated from the times of אדם הראשון.

וכל העיירות הסמוכות לה משתעבדות לה

עכו"ם שעשה בו משתה לבנו אין אסור אלא אותו היום ואותו האיש

B

עכו"ם שעשה משתה לבנו וזימן כל היהודים שבעירו
אע"פ שאוכלין משלהן ושותין משלהן ושמש שלהן עומד לפנייהם
מעלה עליהם הכתוב כאילו אכלו מזבחי מתים
A Jew is forbidden to partake in the wedding meal of an עכו"ם even if he eats from his own Kosher food, served to him by a Jewish waiter who makes sure it doesn't get mixed up with non-Kosher food.

קרטיסים
יום שתפסה בו רומי מלכות
The third Roman holiday commemorates the day that the Roman's seized power from others.

עשרין ושית שנין
קמו להו בהימנותייהו בהדי ישראל
מכאן ואילך אישתעבדו בהו
For twenty-six years the Roman's kept their agreement with the Yidden, but afterward they broke their partnership and began to dominate the Yidden.

B

עכו"ם שעשה משתה לבנו וזימן כל היהודים שבעירו
אע"פ שאוכלין משלהן ושותין משלהן עומד לפנייהם
מעלה עליהם הכתוב כאילו אכלו מזבחי מתים

קרטיסים
יום שתפסה בו רומי מלכות

עשרין ושית שנין
קמו להו בהימנותייהו בהדי ישראל
מכאן ואילך אישתעבדו בהו



1 So, let's review ...

Zugt Di Mishnah

ואלו אידיהן של עובדי כוכבים
קלנדא וסטרנורא וקרטיסים

The following are Roman holidays, in which a Jew is forbidden to have dealings with them from three days before, and three days after the holiday. As Rashi explains משום דאזיל ומודה לעבודת כוכבים ביום אידו

Because these dealings bring happiness to the עכו"ם and will cause him to go and give thanks to his עבודה זרה on their holiday.

As the Gemara explains

קלנדא

ח' ימים אחר תקופה

The holiday of קלנדא was on the eight days following

תקופת טבת;

And

סטרנורא

ח' ימים לפני תקופה

The holiday of סטרנורא was on the eight days preceding

תקופת טבת;

1

משנה

ואלו אידיהן של עובדי כוכבים
קלנדא וסטרנורא וקרטיסים

The following are Roman holidays, in which a Jew is forbidden to have dealings with them from three days before, and three days after the holiday.

As Rashi explains

משום דאזיל ומודה לעבודת כוכבים ביום אידו

Because these dealings bring happiness to the עכו"ם and will cause him to go and give thanks to his עבודה זרה on their holiday.

סטרנורא

ח' ימים לפני

תקופה

The holiday of סטרנורא was on the eight days preceding תקופת טבת;

קלנדא

ח' ימים אחר

תקופה

The holiday of קלנדא was on the eight days following תקופת טבת.

2

As the Braisa explains

לפי שראה אדם הראשון יום שמתמעט והולך

When אדם הראשון saw for the first time, from תשרי until טבת, that the days were gradually getting shorter, he became worried and exclaimed

אוי לי, שמא בשביל שסרחתי

עולם חשוך בעדי וחוזר לתוהו ובוהו

וזו היא מיתה שנקנסה עלי מן השמים

Perhaps, because I sinned and ate from the הדעת, I am being punished that the world is becoming dark and will eventually be destroyed and I will die.

עמד וישב ח' ימים בתענית ובתפלה

עמד וישב ח' ימים בתענית ובתפלה Davened to Hashem during the eight days before טבת.

Then,

כיון שראה תקופת טבת

וראה יום שמאריך והולך

אמר מנהגו של עולם הוא

After תקופת טבת, when אדם הראשון saw that the days began to get longer, he concluded that this must be the natural course of the world.

הלך ועשה שמונה ימים טובים

He celebrated and thanked Hashem during the eight days after תקופת טבת.

לשנה האחרת

עשאו לאלו ולאלי ימים טובים

הוא קבעם לשם שמים

והם קבעום לשם עבודת כוכבים

The following year, אדם הראשון designated both times as holidays in which to thank Hashem, while the Romans designated these times as סטרנורא and קלנדא to worship עבודה זרה.

=====

2

ברייתא

לפי שראה אדם הראשון יום שמתמעט והולך

When אדם הראשון saw for the first time, from תשרי until טבת, that the days were getting shorter, he became worried and exclaimed

אוי לי שמא בשביל שסרחתי עולם חשוך בעדי וחוזר לתוהו ובוהו וזו היא מיתה שנקנסה עלי מן השמים

Perhaps, because I sinned and ate from the הדעת, I am being punished that the world is becoming dark and will eventually be destroyed and I will die.

עמד וישב ח' ימים בתענית ובתפלה

עמד וישב ח' ימים בתענית ובתפלה Davened to Hashem during the eight days before טבת.

כיון שראה תקופת טבת

וראה יום שמאריך והולך

אמר מנהגו של עולם הוא

After תקופת טבת, when אדם הראשון saw that the days began to get longer, he concluded that this must be the natural course of the world.

הלך ועשה שמונה ימים טובים

He celebrated and thanked Hashem during the eight days after טבת.

לשנה האחרת

עשאו לאלו ולאלי ימים טובים

הוא קבעם לשם שמים

והם קבעום לשם עבודת כוכבים

The following year, אדם הראשון designated both times as holidays in which to thank Hashem.

While the Romans designated these times as סטרנורא and קלנדא to worship עבודה זרה.

3 The Gemara cites a similar Braisa

יום שנברא בו אדם הראשון

כיון ששקעה עליו חמה

אמר אוי לי שבשביל שסרחתי

עולם חשוך בעדי ויחזור עולם לתוהו ובוהו

וזו היא מיתה שנקנסה עלי מן השמים

At nightfall of the day that אדם הראשון was created, he became concerned that the world will be destroyed, and

היה יושב בתענית ובוכה כל הלילה

וחוה בוכה כנגדו

He and Chava sat and cried.

כיון שעלה עמוד השחר

אמר מנהגו של עולם הוא

However, when the sun rose the following day he realized that this must be the natural course of the world.

עמד והקריב שור שקרניו קודמין לפרסותיו

brought an ox, that was created and emerged from the ground fully-grown, as a sacrifice to Hashem.

=====

3

ברייתא

יום שנברא בו אדם הראשון

כיון ששקעה עליו חמה

אמר אוי לי שבשביל שסרחתי

עולם חשוך בעדי

ויחזור עולם לתוהו ובוהו

וזו היא מיתה שנקנסה עלי מן השמים

At nightfall of the day that אדם הראשון was created, he became concerned that the world will be destroyed,

היה יושב בתענית ובוכה כל הלילה

וחוה בוכה כנגדו

He and Chava sat and cried.

כיון שעלה עמוד השחר

אמר מנהגו של עולם הוא

However, when the sun rose the following day he realized that this must be the natural course of the world.

עמד והקריב שור

שקרניו קודמין לפרסותיו

brought an ox, that was created and emerged from the ground fully-grown, as a sacrifice to Hashem.

4 The Gemara proceeds with a Machlokes regarding רומי שעשתה קלנדא וכל העיירות הסמוכות לה משתעבדות לה אותן עיירות אסורות או מותרות The nearby cities, even though they pay taxes to Rome and are subordinate to them, nevertheless, do not observe the Roman holidays. Therefore, there's a Machlokes whether the איסור לפני אידיהן, not to deal with עכו"ם, applies to them.

רבי יהושע בן לוי says קלנדא אסורה לכל היא During קלנדא, the prohibition applies in the nearby cities, as well, because הואיל ומשועבדות לרומי יש לומר מה שהן קונין עכשיו יביאו לרומי להקריבן בני רומי They will provide the Romans with some of these animals to be sacrificed by the Romans. While רבי יוחנן says אין אסורה אלא לעובדיה בלבד The prohibition applies only in Rome but not in the nearby cities, because ® הואיל ואין מקריבין הן ואין יום איד זה שלהן They, themselves, will not sacrifice these animals, because it's not their holiday.

רבי יוחנן of בריסא cites a Braisa in support of: היא עצמה אינה אסורה אלא לעובדיה בלבד The איסור only applies to those who observe the holiday.

The Braisa also mentions the following Halachah: ועכו"ם שעשה בו משתה לבנו אין אסור אלא אותו היום ואותו האיש If an idol worshiper made a wedding meal for his son, a Jew may not have dealings with that person on that day, because as Rashi explains ביום משתה בנו פלח לעבודת כוכבים על שהגיע לכך On the day of the wedding, the עכו"ם worships his עבודה זרה to thank it for that he merited this event.

4 The Gemara proceeds with a Machlokes regarding רומי שעשתה קלנדא וכל העיירות הסמוכות לה משתעבדות לה אותן עיירות אסורות או מותרות The nearby cities, even though they pay taxes to Rome and are subordinate to them, nevertheless, do not observe the Roman holidays.

While רבי יוחנן says אין אסורה אלא לעובדיה בלבד

The prohibition applies only in Rome but not in the nearby cities.

because

הואיל ואין מקריבין הן ואין יום איד זה שלהן They, themselves, will not sacrifice these animals, because it's not their holiday.

רבי יפתח בן אבי קלנדא אסורה לכל היא

During קלנדא, the prohibition applies in the nearby cities, as well.

because

הואיל ומשועבדות לרומי יש לומר מה שהן קונין עכשיו יביאו לרומי להקריבן בני רומי They will provide the Romans with some of these animals to be sacrificed by the Romans.

ברייתא

היא עצמה אינה אסורה אלא לעובדיה בלבד

The איסור only applies to those who observe the holiday.

The Braisa also mentions the following Halachah:

ועכו"ם שעשה בו משתה לבנו אין אסור אלא אותו היום ואותו האיש

If an idol worshiper made a wedding meal for his son, a Jew may not have dealings with that person on that day,

because as Rashi explains

ביום משתה בנו פלח לעבודת כוכבים על שהגיע לכך

On the day of the wedding, the עכו"ם worships his עבודה זרה to thank it for that he merited this event.

5 The Gemara proceeds with a Braisa that discusses another Issur regarding עכו"ם שעשה בו משתה לבנו

תניא רבי ישמעאל אומר ישראל שבחוצה לארץ עובדי עכו"ם בטהרה הן The Yidden outside Eretz Yisroel worship Avodah Zarah unintentionally, as follows:

עכו"ם שעשה משתה לבנו זימן כל היהודים שבעירו אע"פ שאוכלין משלהן ושותין משלהן ושמש שלהן עומד לפניהם מעלה עליהם הכתוב כאילו אכלו מזבחי מתים

They partake in the wedding meal of עכו"ם, and a Jew is forbidden to partake in the wedding meal of an עכו"ם even if he eats from his own Kosher food, served to him by a Jewish waiter who makes sure it doesn't get mixed up with non-Kosher food.

It is nevertheless considered as if he ate from עבודה זרה, because the Pasuk states ... פן תכרות ברית ליושב הארץ

וקרא לך ואכלת מזבחו The words וקרא לך teach משעת קריאה

The Jew is liable merely for accepting the invitation, in which his own food is considered like a sacrifice for עבודה זרה.

הלכך כל תלתין יומין בין א"ל מחמת הלולא ובין לא א"ל מחמת הלולא אסור

In the first thirty days following the wedding, regardless of whether the עכו"ם specified that he is still celebrating the wedding, or he did NOT specify, the Jews are forbidden to partake in the meal.

מכאן ואילך אי א"ל מחמת הלולא אסור ואי לא אמר ליה מחמת הלולא שרי After thirty days, until a year after the wedding, it depends:

If the עכו"ם specified that he is celebrating the wedding, the Jews are forbidden;

If he did not specify, the Jews are permitted to partake in the meal.

=====

5 כרייתא
תניא רבי ישמעאל אומר
ישראל שבחוצה לארץ עובדי עכו"ם בטהרה הן
The Yidden outside Eretz Yisroel worship Avodah Zarah unintentionally, as follows:

עכו"ם שעשה משתה לבנו זימן כל היהודים שבעירו אע"פ שאוכלין משלהן ושותין משלהן ושמש שלהן עומד לפניהם מעלה עליהם הכתוב כאילו אכלו מזבחי מתים

They partake in the wedding meal of עכו"ם, and a Jew is forbidden to partake in the wedding meal of an עכו"ם even if he eats from his own Kosher food, served to him by a Jewish waiter who makes sure it doesn't get mixed up with non-Kosher food.

It is nevertheless considered as if he ate from עבודה זרה,

because the Pasuk states

פן תכרות ברית ליושב הארץ... וקרא לך ואכלת מזבחו

The words וקרא לך teach משעת קריאה

The Jew is liable merely for accepting the invitation, in which his own food is considered like a sacrifice for עבודה זרה.

הלכך כל תלתין יומין בין א"ל מחמת הלולא ובין לא א"ל מחמת הלולא אסור

In the first thirty days following the wedding, regardless of whether the עכו"ם specified that he is still celebrating the wedding, or he did not specify, the Jews are forbidden to partake in the meal.

מכאן ואילך אי א"ל מחמת הלולא אסור ואי לא אמר ליה מחמת הלולא שרי After thirty days, until a year after the wedding, it depends:

If the עכו"ם specified that he is celebrating the wedding, the Jews are forbidden;

If he did not specify, the Jews are permitted to partake in the meal.



6 The Gemara proceeds and elaborates on the third Roman holiday
קרטים

אמר רב יהודה אמר שמואל
יום שתפסה בו רומי מלכות

This commemorates the day that the Roman's seized power from others.

As the Gemara explains

שתי תפיסות תפסה רומי
אחת בימי קלפטרא מלכתא
ואחת שתפסה בימי יונים

The Romans twice seized power from others:

1.

Once, when they defeated the Egyptians under Queen Cleopatra;

2.

And once, when they defeated the Greeks and ruled over the entire world.

As the Gemara elaborates;

תלתין ותריין קרבי
עבדו רומאי בהדי יונאי
ולא יכלו להו

עד דשתפינהו לישראל בהדיהו

The Romans waged thirty-two battles with the Greeks, and they could not defeat the Greeks until the Yidden joined with the Romans.

6

קרטים

אמר רב יבוצב אמר שמואל

יום שתפסה בו רומי מלכות

This commemorates the day that the Roman's seized power from others.

As the Gemara explains

**שתי תפיסות תפסה רומי
אחת בימי קלפטרא מלכתא
ואחת שתפסה בימי יונים**

The Romans twice seized power from others:

1

When they defeated the Egyptians under Queen Cleopatra;

2

When they defeated the Greeks and ruled over the entire world.

As the Gemara elaborates;

**תלתין ותריין קרבי
עבדו רומאי בהדי יונאי
ולא יכלו להו
עד דשתפינהו לישראל בהדיהו**

The Romans waged thirty-two battles with the Greeks, and they could not defeat the Greeks until the Yidden joined with the Romans.



7 At first the Romans created an alliance with the Jews with the following agreement:

אי מינן מלכי מנייכו הפרכי
אי מנייכו מלכי מינן הפרכי

When the king is from us, the Romans, the governors will be from you, the Jews, and when the king is from you, the governors will be from us.

עשרין ושית שנין

קמו להו בהימנותיהו בהדי ישראל

מכאן ואילך אישתעבדו בהו

For twenty-six years the Romans faithfully kept to their agreement with the Jews, but afterward they broke the agreement and began to dominate the Jews.

And the Gemara explains:

At first the Romans, who are עשיו's descendants, Darshened the following Pasuk

נסעה ונלכה ואלכה לנגדך

עשיו and יעקב will go together;

Which indicates that they are equals;

But later, the Roman's Darshened another Pasuk

יעבר נא אדני לפני עבדו

יעקב shall go first, before עשיו;

Which indicates that they are the leaders;

7 At first the Romans created an alliance with the Jews with the following agreement:

אי מינן מלכי מנייכו הפרכי
אי מנייכו מלכי מינן הפרכי

When the king is from us, the Romans, the governors will be from you, the Jews, and when the king is from you, governors will be from us.

עשרין ושית שנין

קמו להו בהימנותיהו בהדי ישראל
מכאן ואילך אישתעבדו בהו

For twenty-six years the Romans faithfully kept to their agreement with the Jews, but afterward they broke the agreement and began to dominate the Jews.

And the Gemara explains:

At first the Romans, who are עשיו's descendants, Darshened the following Pasuk

נסעה ונלכה ואלכה לנגדך

עשיו and יעקב will go together;

Which indicates that they are equals;

But later, they darshened another Pasuk

יעבר נא אדני לפני עבדו

יעקב shall go first, before עשיו;

Which indicates that they are the leaders;

8 And the Gemara elaborates:
מאה ושמונים שנה קודם שנחרב הבית
פשטה מלכות הרשעה על ישראל
One hundred eighty years before the חורבן of the second
Bais Hamikdash, the Roman empire began to dominate
Eretz Yisroel.

פ' שנה עד לא חרב הבית
גזרו טומאה על ארץ העמים ועל כלי זכוכית
One hundred years later, eighty years before the חורבן, the
חכמים decreed a טומאה on חוץ לארץ and on glassware.

מ' שנה עד לא חרב הבית
גלתה סנהדרין וישבה לה בחנות
Forty years later, forty years before the חורבן, the Sanhedrin
moved from the לשכת הגזית to a building on the הר
called חנות, because
שלא דנו דיני נפשות
They no longer wanted to judge capital cases.

As the Gemara explains;
כיון דחזו דנפשי להו רוצחין
ולא יכלי למידן
אמרו מוטב נגלי ממוקום למוקום
כי היכי דלא ליחייבו
When the Sanhedrin saw an increase in murderers and
they were unable to judge them all, they said, it is best that
the Sanhedrin move from the עזרה to another place where
Bais Din could not convict them, as the Pasuk regarding
דיני נפשות states
ועשית על פי הדבר אשר יגידו לך מן המקום ההוא

מלמד שהמקום גורם
The Sanhedrin must be situated inside the עזרה for any בית
דין של כ"ג to judge a capital case.

This discussion continues in the next Daf.

8 **מאה ושמונים שנה קודם שנחרב הבית
פשטה מלכות הרשעה על ישראל**
One hundred eighty years
before the חורבן of the second Bais Hamikdash,
the Roman empire began to dominate Eretz Yisroel.

**פ' שנה עד לא חרב הבית
גזרו טומאה על ארץ העמים
ועל כלי זכוכית**
One hundred years later,
eighty years before the חורבן,
the חכמים decreed a טומאה on חוץ לארץ and on glassware.

**מ' שנה עד לא חרב הבית
גלתה סנהדרין וישבה לה בחנות**
Forty years later,
forty years before the חורבן,
the Sanhedrin moved from the לשכת הגזית
to a building on the הר called חנות,
because
שלא דנו דיני נפשות
They no longer wanted to judge capital cases.

**כיון דחזו דנפשי להו רוצחין
ולא יכלי למידן
אמרו מוטב נגלי ממוקום למקום
כי היכי דלא ליחייבו**
When the Sanhedrin saw an increase in murderers
and they were unable to judge them all,
they said, it is best that the Sanhedrin move
from the עזרה to another place
where Bais Din could not convict them,
as the Pasuk regarding דיני נפשות states

**ועשית על פי הדבר
אשר יגידו לך מן המקום ההוא**
מלמד שהמקום גורם
The Sanhedrin must be situated inside the עזרה
for any בית דין של כ"ג to judge a capital case.